

KÄSKKIRI

22.09.2026 nr 94

Täienduskoolituse õppekava kinnitamine

Täiskasvanute koolituse seaduse § 9 lõike 2, Sotsiaalkaitseministri 30.01.2019 määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus” § 10 lõike 1 punkti 17 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 25.06.2025 käskkirja nr 112 „Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolitusasutuse õppekorralduse alused ja tegevuse kvaliteedi tagamise alused” lisa 1 punkti 1.5 alusel

1. Kinnitan Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolituse „PRIDE-i koolitus eestkosteperedele” õppekava vastavalt lisale.
2. Tunnistan kehtetuks 02.05.2025 kinnitatud Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolituse „PRIDE koolitus eestkosteperedele” õppekava.
3. Käskkiri jõustub allakirjutamisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Maripuu
peadirektor

Õppekava nimetus	PRIDE-i koolitus eestkostepereledele
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine
Õppekava koostamise alus	PRIDE-i mudel (Parent's Resource for Information, Development and Education) Lapse õiguste konventsioon Perekonnaseadus Lastekaitse seadus Sotsiaalhoolekande seadus
Õppekeel	Eesti keel
Õppe eesmärk	Koolituse tulemusel analüüsib õppija eestkostja rolli lapse heaolu toetamisel ning oskab eestkosteperes kasvava lapse kasvatamisel arvestada tema arenguvajaduste, traumakogemuste, kiindumussuhete ja lapsele oluliste suhete tähendusega.
Sihtgrupp	Tulevased ja olemasolevad eestkostjad perekonnaseaduse tähenduses.
Osalejate arv (min ja max)	8-16
Osalemise eeldus	Kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialisti poolt esitatud taotlus Sotsiaalkindlustusametile.
Õppe maht ja ülesehitus (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht on 38 akadeemilist tundi, millest 28 akadeemilist tundi on kontaktõpe ja 10 akadeemilist tundi on iseseisev töö.
Õpiväljundid	Koolituse lõpuks õppija: 1. analüüsib lapse käitumist ja arenguvajadusi, arvestades traumakogemuste ja kiindumussuhete mõju; 2. analüüsib oma rolli, vastutust ja toimetulekuressursse eestkostjana lapse heaolu toetamisel; 3. põhjendab lapse huvidest lähtuva koostöö ja lapsele oluliste suhete toetamise olulisust lapse heaolu ja identiteedi kujunemisel; 4. kirjeldab eestkostja rollis lapse arengut toetava suhtlemise, järjepidevuse ja piiride seadmise põhimõtteid.
Sisukirjeldus	Koolitus toetab eestkostepere vanemaid teisest vanemast sündinud lapse kasvatamisel, aidates arendada selleks vajalikke teadmisi, oskusi ja hoiakuid. Osalejad saavad võimaluse mõtestada oma ressursse ja valmisolekut eestkostjana tegutsemiseks ning selle rolliga toimetulekuks. Koolitusel pööratakse suurt rõhku teooriat toetavale kogemuste vahetamisele ja praktilistele harjutustele. Koolituse õppeprotsess põhineb PRIDE-i viiel põhipädevusel: 1) Lapse kaitsmine ja üleskasvatamine. 2) Lapse arengu toetamine. 3) Lapse toetamine suhetes bioloogilise perekonna ning teiste talle oluliste inimestega. 4) Lapsele pühendumine ja usalduslike suhete loomine terveks eluks. 5) Lapse huvides koostöö tegemine. Koolitus koosneb eelkohtumisest mahus 4 akadeemilist tundi ja kuuest õppusest. Õppus on kontaktõppe vormis kohtumine, mille pikkuseks on 4 akadeemilist tundi. Nendele lisandub iseseisev töö.
Õpisündmuse teemad	Eelkohtumine Eelkohtumise eesmärgiks on luua koolitusel osalejatega kontakt ja usalduslik töökeskkond. Eelkohtumisel pannakse kirja ootused koolitusele, rühmale ja iseendale, tutvustatakse PRIDE-i koolituse

	programmi, materjale ja üldist õppeprotsessi. Osalejad hindavad oma ressursse ja valmisolekut eestkostjatena. I õppus „Lastekaitse“ Lapse õigused ja lapse heaolu kaitsmine. Asendushoolduse korraldus ja vormid Eestis. Eestkostja roll ja vastutus ning eestkostjana toime tulemine. II õppus „Perekond ja lapse areng“ Vanemate ja perekonna tähendus lapse jaoks. Perekondlike sidemete tähtsus, nende hoidmine ja perekondliku järjepidevuse toetamine. Lapse areng ja seda mõjutavad tegurid. III õppus „Lapse arengu toetamine: kiindumus“ Kiindumus, selle kujunemine ja tähtsus lapse jaoks. Ebaturvaliselt kiindunud lapse abistamine. Vastastikuse kiindumuse soodustamine. Tegurid, mis põhjustavad arengus mahajäämust ja kiindumusprobleeme. IV õppus „Lapse arengu toetamine: kaotus“ Kaotus ja kaotuste liigid. Arenev ja muutuv lein. Leinategevust mõjutavad faktorid. Enda kaotuste mõtestamine ja lapse toetamine kaotusega kohanemisel. Trauma ja selle mõju lapsele. Lapse traumateadlik abistamine. V õppus „Lapse arengu toetamine: piirid ja distsipliin“ Positiivne vanemlus, piirid ja distsipliin. Karistamise mõju lapsele. Tõhusad distsiplineerimise meetodid. Kasvatustiilid. Lapse vajadustega arvestamine. Kontakti loomine lapsega. Lapse tavatu käitumisega toime tulemine. Eluks vajalike oskuste õpetamine. VI õppus „Teadlik eestkostja“ Viimasel õppusel annavad grupis osalejad ülevaate viiest PRIDE-i põhipädevusest, kasutades selleks kaasasolevat osaleja raamatut ning loovtööks vajalikke ja koolitusruumi valmis pandud vahendeid. Vaadatakse üle eelkohtumisel kirja pandud ootused ja nende täitumine ning hinnatakse oma pädevust eestkostjana. Võimalusel on kohtumisele kutsutud külalised, kel on isiklik ja/ või tööalane kokkupuude eestkostega.
Õppemeetodid	Peamiseks õppemeetoditeks on lühiloengud, grupiarutelud, harjutused (näiteks töölehed), rollimängud, videod, juhtumianalüüsid ja refleksioon. Lisaks eneseanalüüs ja enda ressurside hindamine.
Õppekeskkonna kirjeldus	Koolitus toimub õppetööks sobivate tingimustega koolitusruumides, mis vastavad tervisekaitse nõuetele ning täiskasvanute koolituse seadusest ja asutuse sisekorra- ja kvaliteedinõuetest tulenevatele tingimustele. Ruumid on varustatud tänapäevaste tehniliste vahenditega. Koolitusruumi suurus ja paigutus võimaldab osalejatel ja koolitajatel vabalt ringi liikuda ning vajadusel jaguneda gruppidesse (individuaal- ja grupitööd, praktilised ülesanded). Osalejatele on õppevahenditena tagatud esmased kirjutusvahendid ja paber. Kohtumised toimuvad tööpäeva lõpus või nädalavahetustel umbes 2 kuu jooksul. Osalejatele on tagatud kohvipaus ja suupisted. Koolitust puudutava info saadetakse osalejatele hiljemalt nädal enne koolitust. Paberandjal õppematerjalid (PRIDE-i koolitus eestkosteperedele osaleja raamat) jagatakse osalejatele iga õppuse alguses. Vajadusel edastatakse elektroonilised õppematerjalid osalejatele e-posti teel pärast õppust.
Iseseisev töö	Õppuste vahel loetakse iseseisva tööna „PRIDE-i koolitus eestkosteperedele osaleja raamatut“ ja vastatakse eneseanalüüsi küsimustele. Osaleja raamat koosneb viiest osast. Igal õppusel, v.a viimasel, saab iga osaleja endale ühe osa sellest raamatust. Raamatusse eesmärk on õppuste käigus tehtava töö toetamine kodus. Raamatusse saab teha märkmeid ja iga teema kohta lisaks lugeda. Õppusest puudumise korral annavad koolitajad osalejale iseseisva töö (sisu sõltub õppuse teemast), mille kohta küsivad tagasisidet järgmisel kohtumisel.

Õppematerjalide loend	„PRIDE-i koolitus eestkosteperedele osaleja raamat“ sisaldab kõiki koolituse materjale ja lisalugemise materjale. Materjale saab kasutada uute teadmiste omandamiseks ja kinnistamiseks nii koolitusklassis kui õppuste vahelisel ajal, samuti infoallikana pärast koolituse lõppu. - Töölehed ja lisamaterjalid.															
Õppe lõpetamise tingimused, sh hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid	Õppe lõpetamise tingimuseks on osalemine vähemalt kuuel kohtumisel seitsmest. Õpiväljundid on saavutatud, kui õppija on läbinud hindamise vastavalt hindamiskriteeriumidele. Hindamine on mitteristav (saavutas / ei saavutanud). <table><tr><th>Õpiväljund</th><th>Hindamismeetodid</th><th>Hindamiskriteeriumid</th></tr><tr><td>Analüüsib lapse käitumist ja arenguvajadusi, arvestades traumakogemuste ja kiindumussuhete mõju.</td><td>Juhtumianalüüsid, rühmaarutelud ja refleksiooniharjutused.</td><td> - Seostab juhtumites lapse käitumist traumakogemuste, kaotuste või kiindumussuhete mõjuga. - Toob näiteid lapse turvatunnet toetavatest täiskasvanu reageerimisviisidest. - Väljendab aruteludes lapsekeskset ja mittehinnangulist hoiakut. </td></tr><tr><td>Analüüsib oma rolli, vastutust ja toimetulekuressurse eestkostjana lapse heaolu toetamisel.</td><td>Eneseanalüüsiharjutused, refleksioonid ja arutelud.</td><td> - Reflekteerib oma tugevusi ja arenguvajadusi eestkostjana. - Kirjeldab oma võimalusi ja piiranguid lapse toetamisel. - Toob näiteid abi küsimise ja tugivõrgustiku kasutamise võimalustest. </td></tr><tr><td>Põhjendab lapse huvidest lähtuva koostöö ja lapsele oluliste suhete toetamise olulisust lapse heaolu ja identiteedi kujunemisel.</td><td>Juhtumipõhised arutelud, refleksioonid ja grupitööd.</td><td> - Selgitab lapse jaoks oluliste suhete mõju lapse turvatunde, identiteedile ja kuuluvustunde. - Toob näiteid olukordadest, kus täiskasvanute omavaheline konflikt võib mõjutada lapse heaolu. - Arvestab aruteludes lapse lojaalsuskonflikti võimalusega. </td></tr><tr><td>Kirjeldab eestkostja rollis lapse arengut toetava suhtlemise, järjepidevuse ja piiride seadmise põhimõtteid.</td><td>Refleksiooniharjutused, juhtumiarutelud ja kokkuvõtavad arutelud.</td><td> - Toob näiteid lapse arengut toetavatest suhtlemis- ja reageerimisviisidest. - Kirjeldab järjepidevuse ja selgete piiride tähtsust lapse igapäevaelus. - Selgitab, kuidas täiskasvanu </td></tr></table>	Õpiväljund	Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid	Analüüsib lapse käitumist ja arenguvajadusi, arvestades traumakogemuste ja kiindumussuhete mõju.	Juhtumianalüüsid, rühmaarutelud ja refleksiooniharjutused.	- Seostab juhtumites lapse käitumist traumakogemuste, kaotuste või kiindumussuhete mõjuga. - Toob näiteid lapse turvatunnet toetavatest täiskasvanu reageerimisviisidest. - Väljendab aruteludes lapsekeskset ja mittehinnangulist hoiakut.	Analüüsib oma rolli, vastutust ja toimetulekuressurse eestkostjana lapse heaolu toetamisel.	Eneseanalüüsiharjutused, refleksioonid ja arutelud.	- Reflekteerib oma tugevusi ja arenguvajadusi eestkostjana. - Kirjeldab oma võimalusi ja piiranguid lapse toetamisel. - Toob näiteid abi küsimise ja tugivõrgustiku kasutamise võimalustest.	Põhjendab lapse huvidest lähtuva koostöö ja lapsele oluliste suhete toetamise olulisust lapse heaolu ja identiteedi kujunemisel.	Juhtumipõhised arutelud, refleksioonid ja grupitööd.	- Selgitab lapse jaoks oluliste suhete mõju lapse turvatunde, identiteedile ja kuuluvustunde. - Toob näiteid olukordadest, kus täiskasvanute omavaheline konflikt võib mõjutada lapse heaolu. - Arvestab aruteludes lapse lojaalsuskonflikti võimalusega.	Kirjeldab eestkostja rollis lapse arengut toetava suhtlemise, järjepidevuse ja piiride seadmise põhimõtteid.	Refleksiooniharjutused, juhtumiarutelud ja kokkuvõtavad arutelud.	- Toob näiteid lapse arengut toetavatest suhtlemis- ja reageerimisviisidest. - Kirjeldab järjepidevuse ja selgete piiride tähtsust lapse igapäevaelus. - Selgitab, kuidas täiskasvanu
Õpiväljund	Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid														
Analüüsib lapse käitumist ja arenguvajadusi, arvestades traumakogemuste ja kiindumussuhete mõju.	Juhtumianalüüsid, rühmaarutelud ja refleksiooniharjutused.	- Seostab juhtumites lapse käitumist traumakogemuste, kaotuste või kiindumussuhete mõjuga. - Toob näiteid lapse turvatunnet toetavatest täiskasvanu reageerimisviisidest. - Väljendab aruteludes lapsekeskset ja mittehinnangulist hoiakut.														
Analüüsib oma rolli, vastutust ja toimetulekuressurse eestkostjana lapse heaolu toetamisel.	Eneseanalüüsiharjutused, refleksioonid ja arutelud.	- Reflekteerib oma tugevusi ja arenguvajadusi eestkostjana. - Kirjeldab oma võimalusi ja piiranguid lapse toetamisel. - Toob näiteid abi küsimise ja tugivõrgustiku kasutamise võimalustest.														
Põhjendab lapse huvidest lähtuva koostöö ja lapsele oluliste suhete toetamise olulisust lapse heaolu ja identiteedi kujunemisel.	Juhtumipõhised arutelud, refleksioonid ja grupitööd.	- Selgitab lapse jaoks oluliste suhete mõju lapse turvatunde, identiteedile ja kuuluvustunde. - Toob näiteid olukordadest, kus täiskasvanute omavaheline konflikt võib mõjutada lapse heaolu. - Arvestab aruteludes lapse lojaalsuskonflikti võimalusega.														
Kirjeldab eestkostja rollis lapse arengut toetava suhtlemise, järjepidevuse ja piiride seadmise põhimõtteid.	Refleksiooniharjutused, juhtumiarutelud ja kokkuvõtavad arutelud.	- Toob näiteid lapse arengut toetavatest suhtlemis- ja reageerimisviisidest. - Kirjeldab järjepidevuse ja selgete piiride tähtsust lapse igapäevaelus. - Selgitab, kuidas täiskasvanu														

		reageerimisviisid mõjutavad lapse usalduse ja suhete kujunemist.
Õppe läbimisel väljastatav dokument (tunnistus või tõend)	Tunnistus väljastatakse juhul, kui õppija vastas koolituse lõpetamise tingimustele ja saavutas kõik õpiväljundid. Tõend osalemise kohta väljastatakse õppijale juhul, kui ta ei saavutanud kõiki õpiväljundeid, kuid vastas õppe lõpetamise tingimustele.	
Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	Koolitust viib läbi koolitajapaar. Üks koolitaja on lastekaitsetöö või sotsiaalvaldkonna töökogemusega ning teisel on lapsendamise, eestkostja või hoolduspere kogemus. Koolitajad omavad nii erialaseid teadmisi, kui täiskasvanute koolitaja kompetentse. Nad on läbinud PRIDE-i koolitajate koolituse ja viinud läbi PRIDE-eelkoolitusi.	
Õppekava kinnitamise aeg	Käskkirja kuupäev	